

פרוטוקול ישיבת הוועדה המקצועית של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות

שהתקיימה ביום שלישי ה-7 במאי, 2024, בשעה 9:00

באמצעות אפליקציית זום.

(סופי)

דיון בהצעה לתקן חשבונאות מספר 46, מכשירים פיננסיים (צורפה לתיק הישיבה)

1. היו"ר מציין כי צדיק ריכזה מספר רב של הערות מצוות המשנה וכי קיום הצוות היה רעיון מוצלח. מציין כי צדיק תעלה תחילה נושא כללי לגבי נספח ב'- חשבונאות גידור.

חשבונאות גידור

2. צדיק מציינת כי בישיבות צוות המשנה הועלו הערות רבות לגבי נספח ב-חשבונאות גידור. מוסיפה כי הוועדה המקצועית ניסתה מצד אחד להשאיר לחברות הפרטיות את כל האפשרויות הקיימות בתקינה הבינלאומית ומצד שני לקצר את ההוראות, לפשט אותם ולספק הקלות. בדעה כי התוצאה היא נספח שאינו ברור ואינו עקבי ומאחר שההוראות מבוססות על מסגרות תקינה שונות (IFRS for SME, IFRS 9), תקן אנגלי לחברות פרטיות והקלות מהתקינה האמריקאית) אין אפשרות לפנות למסגרת אחרת על מנת לבחון פרשנויות, הבהרות והנחיות יישום. מציינת מספר דוגמאות:

(א) אחת ההקלות המשמעותיות שניתנו היא שאין צורך בבחינת אפקטיביות ויש לזהות רק את המקורות לחוסר אפקטיביות. אולם, לצורך הטיפול החשבונאי יש לקבוע את החלק שהוא אינו אפקטיבי ולשם כך החברות ממילא ידרשו למומחה. מוסיפה כי הקלה זו היא בעייתית מאחר שניתן לבצע גידורים שאין בהם אפקטיביות.

(ב) ניתנה הקלה מהתקינה האמריקאית המאפשרת תיעוד בתקופות דיווח עוקבות למועד יצירת יחסי הגידור עד למועד פרסום הדוחות הכספיים ולא עד למועד הדוחות הכספיים. אולם, בתקינה האמריקאית ההקלה יועדה לחישובי האפקטיביות ובתקן הישראלי אין דרישה לבחינת אפקטיביות, כלומר ההקלה ניתנה לצורך תיעוד של המקורות לחוסר אפקטיביות, שלא אמורים להיות שונים בתקופות דיווח עוקבות לעומת מועד יצירת יחסי הגידור.

(ג) ניתנה הקלה נוספת מהתקינה האמריקאית לפיה ניתן להתעלם מחוסר אפקטיביות הנובע מפערי זמן בין הפריט המגודר לבין המכשיר המגדר של עד 31 יום. מאחר שממילא לא נדרשת בחינת אפקטיביות ואין טווח של אפקטיביות שמותר אז אין משמעות להקלה, מלבד תיעוד של פער הזמן כמקור לחוסר אפקטיביות.

3. צדיק מציינת כי אין הרבה חברות ציבוריות שמיישמות חשבונאות גידור ובטח שאין הרבה חברות פרטיות שמיישמות חשבונאות גידור. בדעה כי לאור כל האמור לעיל יש לוותר על נספח ב ולאפשר לכל חברה לקבוע מדיניות חשבונאית בהתאם לתקן חשבונאות מספר 35. מוסיפה כי אם חברה בדעה שקיימת פרקטיקה מקובלת היא תוכל ליישם אותה ובכל מקרה

היא תוכל ליישם את IFRS 9. בדעה כי חשבונאות גידור אינה הדבר החשוב ביותר בטיפול במכשירים פיננסיים וכי הנספח מכביד מאוד על התקן ויעורר רתיעה. שואלת כמה חברות פרטיות מיישמות חשבונאות גידור.

4. משתתף¹, חבר ועדה² וחבר ועדה אחר מציינים כי קיימות חברות פרטיות שמיישמות חשבונאות גידור.

5. משתתף אחר בדעה כי הפתרון הוא קיצוני מידי ויש לנסות ולמצוא דרך ביניים שתמנע את השימוש בפרקטיקה מקובלת. מוסיף כי ניתן לבצע הפניה ללא פירוט.

6. חבר הוועדה האחר שואל אם ההצעה לתקן לא תדרוש ממילא מדידה בשווי הוגן של כל הנגזרים. צדיק משיבה בחיוב. חבר הוועדה האחר מציין כי פרקטיקה מסוימת שקיימת, אשר מסתמכת על תקנים אמריקאיים שבוטלו (FAS 52, FAS 80) אינה תואמת במקרים מסוימים את הדרישה בהצעה לתקן למדוד נגזרים בשווי הוגן, מאחר שבהתאם לפרקטיקה זו הנגזרים מטופלים כפריטים חוץ-מאזניים.

7. המשתתף מסכים ומציין כי ברוב המקרים בחברות פרטיות המכשירים המגדרים לא נמדדו בשווי הוגן. בדעה כי לא ניתן לפרסם תקן מכשירים פיננסיים שמבוסס על תקינה בינלאומית ולהותיר את האפשרות ליישם חשבונאות גידור המבוססת על תקנים אמריקאיים שבוטלו לפני שנים רבות.

8. צדיק מציינת כי לאור ההערות של חבר הוועדה האחר והמשתתף לא ניתן יהיה ליישם את הפרקטיקה הזו.

9. משתתף נוסף בדעה כי במקרה כזה לא יינתנו הקלות לחברות הפרטיות לגבי חשבונאות הגידור שהיא מורכבת.

10. המשתתף האחר בדעה כי יש לציין במפורש שיש ליישם את הוראות IFRS 9 לגבי חשבונאות גידור על מנת למנוע שימוש בפרקטיקה מקובלת. המשתתף הנוסף מסכים.

11. חבר ועדה נוסף בדעה כי יש לנסות במאמץ נוסף לתקן את העיוותים שהועלו על ידי צוות המשנה לגבי הנספח.

12. חבר ועדה רביעי מסכים עם ההערות שהועלו על ידי חבר הוועדה האחר, המשתתף האחר ואחרים ומציין כי לאחר שבוצעה כל העבודה וגם לאור הבעיות הפרקטיות וגם במהות יש

---

¹ ההתייחסות היא למשתתף או למשתתפת

² ההתייחסות היא לחבר ועדה או לחברת ועדה

לשמר את הטיפול החשבונאי בגידור על מנת למנוע שימוש ב FAS 52 וב-FAS 80. מזכיר כי מדובר על חשבונאות וולונטרית. מציין כי ייתכן שהנספח הוא מסורבל ונדרשים בו תיקונים אך בדעה שיש לקבוע הוראות לחשבונאות גידור בתקן. מקווה שבעתיד תבוטל לגמרי במידרג החשבונאי הפרקטיקה המקובלת.

13. היו"ר שואל מה עמדת חבר הוועדה הרביעי לגבי הפניה ל-IFRS 9 ללא הקלות. חבר הוועדה הרביעי מסכים. מציין כי ניתן לאחר מכן להוציא מסמך/הנחיה לגבי חשבונאות גידור מבלי לסבך את התקן שיתמוך ביישום חשבונאות גידור. המשתתף האחר מסכים.

14. חבר ועדה חמישי מציין כי יצור הכלאיים נוצר בגלל שהיה נסיון להוסיף הקלות לחשבונאות גידור ממקורות שונים וגם אם חלק מהן אינן משמעותיות עדיין יש כאלה שהן מהותיות. מציין כי הפניה ל-IFRS 9 ללא מתן הקלות מפספסת את המטרה. תומך בהצעה הראשונית של חבר הוועדה הרביעי של נספח שאינו מושלם, אך כולל את ההקלות מאשר הפניה ל-IFRS 9 ללא הקלות.

15. צדיק מציינת כי ההקלה המשמעותית היא האפשרות להפסיק את חשבונאות הגידור בכל עת. מוסיפה כי הבעייתיות בנספח נובעת מאחר שמצד אחד ניתנו לחברות הפרטיות כל האפשרויות שקיימות לחברות הציבוריות כמו הפרדת אלמנט מיידי מאלמנט עתידי, גידור רכיבי סיכון, גידור חשיפה ונגזר ועוד שלא בטוח שבאמת החברות הפרטיות צריכות ומצד שני נעשה נסיון לפשט את המלל ולכן נעשה צמצום בהנחיות, דבר שיקשה לפנות להנחיות יישום.

16. חבר הוועדה בדעה כי לצורך השלמות לא נכון יהיה לפרסם תקן ללא חשבונאות גידור. מוסיף כי המשך יישום הפרקטיקה של התקינה האמריקאית הישנה, שאינה רלוונטית עוד, אינו נאות. מציין כי אם לחברות חשוב ליישם חשבונאות גידור, הן יכולות לעשות את המאמץ של יישום IFRS 9, למרות שהרעיון היה לספק הקלות על טיפול חשבונאי זה. בדעה כי בכל מקרה צריכה להיות התייחסות בדרך של הפניה או במסמך נפרד.

17. משתתף רביעי מציין כי הוא עוסק בחברות פרטיות ובחברות ציבוריות בגדלים שונים. בדעה כי התוצאה נובעת מכך שהיתה הסתמכות על מקורות שונים. מציע לעבור על הוראות חשבונאות גידור ב-IFRS 9 ולבחון אם ניתן לספק הקלות לגביהן ואילו הקלות. בדעה כי חברות שיישמו חשבונאות גידור הן חברות שמתכננות לעבור לדיווח לפי IFRS.

18. משתתף חמישי בדעה כי יש לבחור פתרון ביניים ויש לבחון אילו הוראות חשבונאות גידור ב-IFRS 9 הן מכבידות ביותר.

19. היו"ר שואל אם תבוצע הפניה ל-IFRS 9 כיצד ינתנו הקלות, מאחר שציטוט כל הוראות חשבונאות הגידור ב-IFRS 9 הוא מכביד.

20. המשתתף החמישי מציע להפנות ל-IFRS 9 ולציין את ההקלות ביחס לסעיפים ספציפיים.
21. חבר הוועדה האחר תומך בהפניה ל-IFRS 9 ואם יש הקלות ספציפיות לציין אותן.
22. חבר הוועדה הנוסף מציין כי אם צדיק בדעה שלא ניתן ליישב את הבעיות, מסכים עם חבר הוועדה האחר והמשתתף החמישי.
23. חבר הוועדה הרביעי מסכים ומציע לפרסם את הדוגמאות בנפרד. היו"ר מציין כי שוחח עם צדיק לגבי אפשרות כזו. צדיק מציינת כי תידרש התאמת הדוגמאות להוראות שיחולו. שואלת כיצד יינתנו הקלות.
24. המשתתף הנוסף מביא כדוגמה, "הוראות גידור תזרים מזומנים ב-IFRS 9 חלות, למעט הסעיפים הבאים..." ולפרט את הסעיפים המוחרגים (לדוגמה בחינת אפקטיביות).
25. חבר הוועדה מסכים עם צדיק שיהיה קשה לספק הקלות אם מתבצעת הפניה להוראות 9 IFRS. בדעה כי ניתן לספק הקלות כגון מתן אפשרות לתיעוד עד מועד פרסום הדוחות הכספיים, אך לא הקלות בהוראות הליבה כגון בחינת אפקטיביות. מוסיף כי אם חברות מעטות מיישמות כיום חשבונאות גידור וממילא משתמשות במעריכי שווי כדי למדוד את השווי ההוגן של הנגזרים, ניתן לדרוש מחברות אלה יישום מלא של חשבונאות גידור.
26. היו"ר שואל אם חבר הוועדה תומך בהפניה ל-IFRS 9 ללא הקלות. חבר הוועדה משיב כי ניתן לספק הקלות שאינן חלק מהוראות הבסיס של חשבונאות גידור כגון דחיית מועד השלמת התיעוד.
27. המשתתף הנוסף מציין כי התיעודים מהווים הקלה משמעותית.
28. היו"ר מציין כי קיימות שתי חלופות:
- (א) הפניה ל-IFRS 9 ללא הקלות ופרסום בעתיד של נספח דוגמאות שיתאים להוראות IFRS 9
- (ב) הפניה ל-IFRS 9 עם נספח שיכלול הקלות (תוך הפניה לסעיפים).
29. חבר הוועדה וחבר הוועדה האחר תומכים בחלופה (א). חבר הוועדה האחר מציין כי ניתן להוסיף הקלות מינוריות, אך לא לסבך את הנספח.
30. חבר הוועדה הרביעי תומך בחלופה (ב) ובדעה שיש לספק הקלות ולציין זאת במפורש בנספח (בדרך של הפניה לסעיפים). מוסיף כי יש לפרסם את הדוגמאות בהתאם להקלות שיינתנו על מנת שיבהירו את הטיפול החשבונאי.

31. צדיק מציינת כי כל הפניה ל-IFRS 9 תביא לתוצאה הרצויה של ביטול האפשרות ליישום הפרקטיקה המקובלת בעניין חשבונאות גידור.
32. חבר הוועדה החמישי מסכים עם חבר הוועדה הרביעי שיש להוסיף את ההקלות המשמעותיות.
33. **היו"ר מסכם כי לאור תמיכתם של חבר הוועדה הנוסף, חבר הוועדה הרביעי וחבר הוועדה החמישי בהפניה ל-IFRS 9 תוך מתן הקלות, תאומץ גישה זו. מוסיף כי הדוגמאות יפורסמו בנפרד.**
34. צדיק מציינת כי לאור ההחלטה תידרש בחינה מחדש של ההקלות ולאחר שתתקבל ההחלטה לגבי ההקלות ניתן יהיה לבחון אם נדרש תיקון של הדוגמאות. מציעה להכין את החומר לקראת הדיון הבא.
- הטיפול החשבונאי בהחזקות הדדיות של אופציות ואג"ח להמרה (סעיפים 101-104 לתקן חשבונאות מספר 22)**
35. צדיק מציינת כי נושא עקרוני נוסף הוא לגבי סעיפים 101-104 בתקן חשבונאות מספר 22 (מעודכן 2017) אשר דנים בהחזקה הדדית של אופציות ואג"ח להמרה. מוסיפה כי בדוחות הכספיים הנפרדים השקעה באופציות והשקעה באג"ח להמרה ידרשו בהתאם לתקן חשבונאות מספר 46 להימדד בשווי הוגן, אלא אם כן לא ניתן למדוד את השווי ההוגן באופן מהימן והמכשירים אינם מצוטטים.
36. חבר הוועדה האחר שואל אם הכוונה היא בדוחות כספיים בהם מוצגת השקעה בחברה בת. צדיק משיבה בחיוב. חבר הוועדה האחר מציין כי זו שאלה מאחר שבהתאם לג"ד 57 וג"ד 68 לא אמור להיות הבדל בין הרווח בדוחות הכספיים המאוחדים לבין הרווח בדוחות הכספיים הנפרדים (ובמקביל גם בהון העצמי) (להלן "גישת הזהות") וזאת בניגוד לתקינה הבינלאומית. המשתתף מסכים.
37. צדיק מציינת כי אם לחברה יש השקעה באופציות של חברה בת, ההשקעה צריכה להימדד בשווי הוגן, אך הוראה זו סותרת את גישת הזהות והדבר לא יאפשר קיזוז מלא בין ההשקעה באופציות (שתימדד בשווי הוגן) לבין התקבולים על חשבון כתבי אופציות (שימדדו בעלות). מציינת כי אם המטרה היא לשמור על גישת הזהות נדרשת החרגה לגבי החזקות הדדיות של אופציות ואג"ח להמרה.
38. חבר הוועדה הרביעי מציין כי בחברה כלולה אין בעיית קיזוז. שואל אם ההשקעה באופציות ובאג"ח להמרה היא חוסר ההתאמה היחיד (לדוגמה אופציית מכר למיעוט).
39. צדיק מציינת כי כיום מתאימים את הדוחות הכספיים הנפרדים לטיפול בדוחות הכספיים המאוחדים. חבר הוועדה האחר מסכים.

40. חבר הוועדה הרביעי מציין כי חוסר ההתאמה יכול לנבוע ממקרים נוספים ולכן אין לעשות החרגה באופן ספציפי להחזקות הדדיות. מציין כי הסוגיה היא אם יש לשמור על גישת הזהות ובמקרה כזה יש לקבוע סעיף כללי שיקבע כי אם נוצר כתוצאה מהטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים הנפרדים הבדל לעומת הטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים המאוחדים, יש להתאים את הטיפול בדוחות הכספיים הנפרדים. מוסיף כי תומך בשמירה על גישת הזהות. מציין כי ייתכן שיוחלט שיש הצדקה לסטייה מגישת הזהות. מסביר כי הסוגיה היא לא רק השקעה באופציות ובאג"ח להמרה, אלא אם יש לשמור על גישת הזהות בתקינה הישראלית. מוסיף כי לא צריכה להיות הבחנה בין חברה כלולה לבין חברה בת.
41. היו"ר שואל אם יש תמיכה בשמירה על גישת הזהות. חבר הוועדה הרביעי תומך.
42. צדיק מציינת כי הסוגיה עלתה לאור הצורך בתיקון סעיפים 101-104 העוסקים בהחזקה הדדית של אג"ח להמרה ואופציות. מוסיפה כי סעיפים אלה קובעים בין היתר כי השקעה באג"ח להמרה של חברה בקבוצה תפוצל בין רכיב ההתחייבות לבין הרכיב ההוני והוראה זו סותרת את האמור בהצעה לתקן. שואלת מה עמדת הנוכחים לעניין גישת הזהות.
43. המשתתף האחר מציין כי מדובר על גישה פרקטית, שאין לה בסיס תיאורטי. מוסיף כי גישה זו כופה על הדוחות הכספיים הנפרדים את הראייה המאוחדת. מזכיר כי התקיים דיון בוועדה המקצועית לגבי נאותות איחוד דוחות כספיים במצבים מסוימים וקיימת שאלה אם יש לאסור על איחוד דוחות כספיים במצבים אלה. מוסיף כי דיון זה מחדד שגישת הזהות אינה נתמכת בתיאוריה.
44. חבר הוועדה האחר בדעה שאין לדון בכך במסגרת הדיון בתקן של מכשירים פיננסיים. בדעה שמדובר על דיון רחב שיש לו השלכות רבות. המשתתף האחר מסכים.
45. היו"ר מציין כי מרבית הנוכחים תומכים בשלב זה בהשארת גישת הזהות עד לקיום דיון נרחב בנושא דוחות כספיים מאוחדים ונפרדים.
46. המשתתף האחר שואל מדוע נדרשת הכרעה כעת. היו"ר משיב כי לא נדרשת הכרעה בנושא אלא השאלה היא כיצד יטופלו סטיות הנובעות מההצעה לתקן.
47. חבר הוועדה הרביעי מסכים עם חבר הוועדה האחר שאין לקיים דיון בגישת הזהות בשלב זה. מציע לקבוע הנחיה זמנית כללית לפיה יש לשמור על גישת הזהות ולבצע את ההתאמות הנדרשות. מוסיף כי לא ניתן בשלב זה לזהות את כל המקרים שיוצרים חוסר התאמה בגישת הזהות.
48. חבר הוועדה מציין כי הסוגיה היא אם ההתאמות יבוצעו דרך הטיפול החשבונאי במכשירים עצמם שהם בתחולת התקן או דרך חשבון ההשקעה במניות.

49. חבר הוועדה הרביעי בדעה שיש למדוד את ההשקעה באופציות בשווי הוגן ולבצע את ההתאמה באמצעות חשבון ההשקעה במניות. חבר הוועדה מסכים, אך בדעה שיש לתת הנחיה ברורה בנושא כי אחרת הטיפול החשבונאי עשוי להיות מגוון. חבר הוועדה הרביעי מסכים.
50. צדיק שואלת אם המשמעות היא מדידה של השקעה באופציות ובאג"ח להמרה בדוחות הנפרדים בשווי הוגן.
51. חבר הוועדה האחר מציין כי ייתכן שטיפול חשבונאי זה נאות יותר, אך התוצאה אינה סבירה מאחר שחברות ציבוריות לא מודדות השקעות אלה בשווי הוגן בדוחות הכספיים הנפרדים. מוסיף כי מדובר בהכבדה על החברות הפרטיות.
52. המשתתף האחר מציין כי לא מדובר רק על השקעה באופציות ובאג"ח להמרה. מוסיף כי הסוגיה רלוונטית גם לעניין השקעה במניות החברה האם המוחזקות על ידי החברה הבת (מניות אוצר) וגם לערבויות בין חברות הקבוצה. שואל אם במקרה כזה מתקיימת גישת הזהות. חבר הוועדה האחר משיב כי כיום גם במקרים אלה מתאימים את הדוחות הכספיים הנפרדים על מנת שגישת הזהות תתקיים.
53. המשתתף האחר מציין כי אם כיום מתאימים את הדוחות הכספיים הנפרדים על מנת שגישת הזהות תתקיים, נראה כי אין להתייחס גם לנושא ההחזקה ההדדית של אג"ח להמרה ושל אופציות לפני שהוועדה המקצועית תקיים דיון בנושא דוחות כספיים מאוחדים. בדעה כי ללא התייחסות ימשיכו להתבצע אותן התאמות על מנת לקיים את גישת הזהות.
54. חבר הוועדה האחר בדעה כי הפתרון הפרקטי עד שיתקיים דיון רחב יותר בעניין דוחות כספיים מאוחדים ונפרדים הוא שכל ההשפעות הבינחברתיות יספגו בחשבון ההשקעה מבלי לדרוש מדידה בשווי הוגן וזאת מאחר שלא קיימת דרישה כזו גם בדוחות כספיים נפרדים של חברות ציבוריות הערוכים בהתאם לתקנה 9ג.
55. היו"ר שואל אם תקן חשבונאות מספר 22 (מעודכן 2017) קובע את המדידה של ההשקעה באופציות ובאג"ח להמרה. צדיק משיבה כי ההנחה בבסיס הטיפול החשבונאי שנקבע בסעיפים 104-101 היא שהמדידה היא בעלות או בעלות מופחתת לגבי רכיב ההתחייבות. מוסיפה כי הסעיפים עוסקים בדוחות הכספיים המאוחדים ובקיוז בין ההשקעה באופציות לבין התקבולים על חשבון כתבי אופציה (שנמדדים בעלות) ובין הרכיב ההוני של אג"ח להמרה לבין ההשקעה ברכיב ההוני של האג"ח להמרה (שנמדדים בעלות) ובין הרכיב ההתחייבתי של אג"ח להמרה לבין ההשקעה ברכיב ההתחייבתי (שנמדדים בעלות מופחתת).

56. חבר הוועדה האחר מציין כי מדובר על תוצאה די דומה להצגת כל ההשפעות בתוך חשבון ההשקעה (לקזז בחשבון ההשקעה) וגם עקבי עם תקנה 9ג.
57. היו"ר שואל מדוע לא להחריג מתחולת התקן השקעות באופציות ובאג"ח להמרה של חברות בקבוצה בדומה לזכויות לזמן ארוך המהוות חלק מחשבון ההשקעה. צדיק מציינת כי זו היתה הצעתה הראשונית. מוסיפה כי חבר הוועדה וחבר הוועדה הרביעי מציינים כי לא מדובר על המקרה היחידי ולכן אין לבצע החרגה ספציפית.
58. המשתתף האחר מציין כי דוגמה נוספת היא רווח שגלום במכירה שביצעה החברה הבת לחברה האם. מוסיף כי בדוחות המאוחדים הנכס יוצג בנטרול הרווח שטרם מומש והשאלה היא אם בדוחות הנפרדים הנכס יוצג בסכום הרכישה או בסכום שבו הוא יוצג בדוחות המאוחדים. מוסיף כי הסוגיה היא סוגיה רחבה יותר מהשקעה באופציות ובאג"ח להמרה.
59. חבר הוועדה הרביעי שואל אם הרט"מ יבוטל גם בדוחות הנפרדים, גם אם הנכס יוצג בדוחות הנפרדים בסכום הרכישה. המשתתף האחר מציין כי גם זו סוגיה ולאחר ההכרעה בסוגיה זו עולה השאלה אם ביטול הרט"מ יבוצע דרך הנכס או דרך חשבון ההשקעה.
60. חבר הוועדה הרביעי מציין כי במקרה כזה כיום בדוחות הנפרדים הנכס מוצג בסכום הרכישה וביטול הרט"מ מבוצע דרך חשבון ההשקעה. חבר הוועדה האחר מציין כי ג"ד 68 מתייחס לטיפול החשבונאי בדוחות הנפרדים בעסקאות כאלה.
61. המשתתף האחר בדעה כי בהתאם לתקנה 9ג הנכס מוצג בסכום הרכישה בנטרול הרט"מ.
62. חבר הוועדה הרביעי מציין כי בהתאם לתקינה הישראלית ביטול הרט"מ מבוצע דרך חשבון ההשקעה. מציין כי במישור התוצאתי הרווח בדוחות הנפרדים ובדוחות המאוחדים צריך להיות זהה אך גישת הזהות אינה מתייחסת למישור המאזני ולפיכך לא נדרשת זהות בסכום הנכס בדוחות הנפרדים ובדוחות המאוחדים.
63. המשתתף האחר מציין כי אמירה זו עקבית לטיפול בהפרשים בגין ההשקעה באופציות ובאג"ח להמרה בחשבון ההשקעה במניות ולא דרך ההשקעה באופציות ובאג"ח להמרה.
64. חבר הוועדה הרביעי מדגיש כי מבחינה מאזנית נכסים והתחייבויות בעסקה שמבצעת חברה מול החברות הבנות שלה בדוחות הנפרדים מוכרים לפי סכומי העסקה וההתאמות מבוצעות דרך חשבון ההשקעה במניות. מוסיף כי בדוחות המאוחדים מבוצעת ההתאמה לסכומי הנכסים והתחייבויות.
65. חבר הוועדה האחר מציין כי ג"ד 68 מאפשר לקזז את הרט"מ מהנכס עצמו או מחשבון ההשקעה. צדיק מצטטת את הסעיף. חבר הוועדה מציין כי גם בתקנה 9ג קיימות שתי החלופות.

66. חבר הוועדה הרביעי מציין כי על בסיס עקרון זה ניתן באותו אופן לאפשר את שתי החלופות גם במקרה זה, למרות שברטי"מ הקיזוז בדרך כלל נעשה מחשבון ההשקעה.
67. חבר הוועדה החמישי מציין כי המשמעות היא שיש רק לציין שיש לשמור על גישת הזהות מבלי לציין מול איזה נכס יבוצע הקיזוז וזאת בדומה להשפעות אחרות שקיימות שאופן ההתאמה לא נקבע במפורש, אך מאחר שקיימת גישת הזהות מבוצעת התאמה. מוסיף כי בעת הדיון במאזנים מאוחדים ניתן יהיה לבחון מחדש גישה זו.
68. חבר הוועדה הרביעי מציע לאור ההערה של חבר הוועדה לציין שההתאמות עשויות להתבצע דרך חשבון ההשקעה או דרך הנכס.
69. חבר הוועדה בדעה כי קיימת חשיבות לציין הכלל על מנת שההוראות לגבי מדידת הנכס יהיו ברורות וזאת בשונה מרטי"מ שכרוך ברווח באחת מחברות הקבוצה.
70. חבר הוועדה הרביעי מציע להוסיף שההתאמות יבוצעו באופן עקבי. היו"ר מסכים. שואל מי תומך.
71. היו"ר, חבר הוועדה, חבר הוועדה האחר, חבר הוועדה הנוסף, חבר הוועדה הרביעי וחבר הוועדה החמישי תומכים. היו"ר מסכם כי במסגרת הסעיפים 101-104 יובהר כי מדידת ההשקעה באופציות ובאג"ח להמרה תהיה בהתאם לתקן חשבונאות מספר 46 וכי ההתאמות לראיית המאוחד יבוצעו בדוחות הכספיים הנפרדים בחשבון ההשקעה במניית או בהשקעה באופציות ובאג"ח להמרה באופן עקבי.

הבהרה לגבי זכויות לזמן ארוך בחברות בנות, בחברות כלולות ובעסקאות משותפות

72. צדיק מפנה לסעיף כה במבוא בעמוד 8 ומצטטת "הוועדה המקצועית החליטה להחריג מתחולת התקן זכויות בחברות בנות, בחברות כלולות ובעסקאות משותפות (לרבות זכויות לזמן ארוך המהוות חלק מההשקעה בחברות בנות, בחברות כלולות ובעסקאות משותפות כגון שטרי הון, הלוואות בעלים ומניות בכורה). הטיפול בזכויות בחברות בנות, בחברות כלולות ובחברות בשליטה משותפת נקבע בגילוי דעת 57 דינים וחשבונות כספיים מאוחדים ובגילוי דעת 68 שיטת השווי המאזני. גילוי דעת אלה אינם קובעים במפורש את הטיפול החשבונאי בזכויות לזמן ארוך המהוות חלק מההשקעה. סעיפים 15 ו-15א לתקן חשבונאות מספר 13 (מתוקן), השפעות השינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ מתייחסים למצבים שבהם פריט כספי מהווה חלק מההשקעה ולזקיפת הפרשי תרגום בגין פריטים כאלה המהווים חלק מההשקעה בפעילות חוץ. עד לקביעת הטיפול החשבונאי הנדרש בפריטים אלה, חברה מחזיקה נדרשת להפעיל שיקול דעת בקביעת המדיניות החשבונאית בהתאם לתקן חשבונאות מספר 35, מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות. יודגש כי ההוצאה מתחולת התקן היא לצד החברה המחזיקה בלבד וכי בדוחות הכספיים של החברות הבנות, של החברות הכלולות ושל העסקאות המשותפות נדרש יישום של

הוראות התקן לרבות ההנחיות לעניין יישום כללי המדידה לנכסים פיננסיים ולהתחייבויות פיננסיות שהצד שכנגד הוא בעלים ושההתקשרות בהם היא מכוח מעמדם כבעלים." "

73. חבר הוועדה האחר מעיר כי הנוסח של הסעיף אינו משקף את החלטות הוועדה המקצועית שכן מההתייחסות ברישא ל"זכויות בחברות בנות, בחברות כלולות..." ניתן להבין כי ההחרגה היא גם להשקעה בכל המכשירים של חברה בת. צדיק מציינת כי תתאים את נוסח הרישא להחרגה בסעיף 1.2(א) – "השקעות בחברות בנות, בחברות כלולות ובעסקאות משותפות שמטופלות בהתאם לג"ד 57 ולג"ד 68". **מוסכם על הנוכחים.**

74. צדיק מציינת כי לסעיף 1.2(א) נוספה הערת שוליים "הוועדה המקצועית לא קבעה את הטיפול החשבונאי בזכויות לזמן ארוך המהוות חלק מההשקעה בחברות בנות, בחברות כלולות ובעסקאות משותפות בשלב זה." מציעה להפנות לסעיף במבוא.

75. חבר הוועדה הנוסף בדעה כי יש להשמיט את המילים "בשלב זה" מאחר שכל קביעה של תקן או הוראה היא נכונה לשלב קביעתם וייתכן שתתוקן בהמשך וזה חלק מתהליך תקינה. המשתתף הרביעי מסכים.

76. היו"ר בדעה כי מאחר שקיימת כוונה לטפל בנושא זה בהמשך, המילים "בשלב זה" מתאימות. חבר הוועדה הנוסף מציין כי רצוי שהתקן יהיה ברור והמילים "בשלב זה" מערערות על הבהירות. מוסיף כי גם לא ברור מתי נגיע לדיון בנקודה זו ואם יוחלט לשנות את הטיפול החשבונאי.

77. היו"ר מציין כי האמירה "בשלב זה" מבהירה שקיימת כוונה של הוועדה המקצועית לטפל בנושא בעתיד. חבר הוועדה הנוסף מציין כי החרגה מתחולת תקן מבוצעת מסיבות שונות והוועדה המקצועית לא מפרטת את כל הסיבות במסגרת התקן להחרגה.

78. היו"ר שואל מי תומך בהשארת המילים "בשלב זה" במסגרת הערת השוליים לסעיף 1.2(א). היו"ר, חבר הוועדה, חבר הוועדה האחר, חבר הוועדה הרביעי וחבר הוועדה החמישי **תומכים. היו"ר מסכם כי המילים "בשלב זה" לא יושמטו.**

79. צדיק מפנה להחרגה בסעיף 1.2(יג) "חוזה אקדמה להשגת שליטה, שליטה משותפת או השפעה מהותית במועד עתידי אם התקופה של חוזה האקדמה אינה עולה על תקופת זמן סבירה הדרושה באופן רגיל להשיג את האישורים הדרושים ולהשלים את העסקה. אופציה להשגת שליטה, שליטה משותפת או השפעה מהותית אם תקופת המימוש אינה עולה על תקופת זמן סבירה הדרושה באופן רגיל להשיג את האישורים הדרושים ולהשלים את העסקה." מציעה להפריד לשני סעיפים - אחד לחוזה האקדמה והשני לאופציה. **מוסכם על הנוכחים.**

החרגת תמורה מותנית בעסקה שאינה צירוף עסקים

80. צדיק מציינת כי ההחרגה מתייחסת לתמורה מותנית בעסקה שאינה צירוף עסקים והמשמעות היא שתמורה מותנית בעסקה של רכישת חברה כלולה היא בתחולת התקן. מוסיפה כי חלק מהצוות היה בדעה שיש להחריג גם עסקאות שאינן רכישה של חברה כלולה ועסקה משותפת וחלק מהצוות היה בדעה שלאור הפרשנויות השונות הקיימות בתקינה הבינלאומית אין להחריג גם עסקאות שאינן רכישה של חברות כלולות ועסקאות משותפות.
81. חבר הוועדה האחר מציין כי כרגע רק תמורה מותנית בעסקה של צירוף עסקים מטופלת בהתאם לתקן.
82. חבר הוועדה בדעה שאין לבטל את האפשרויות הקיימות כיום לגבי תמורה מותנית בעסקה של רכישת חברה כלולה ועסקה משותפת שנעשה בהם שימוש בפרקטיקה לפיהם לא מבוצעת מדידה בשווי הוגן.
83. צדיק מציינת כי המטרה היא השוואת הטיפול לרכישה של צירוף עסקים. חבר הוועדה מציין כי התקינה הבינלאומית מאפשרת טיפול חשבונאי שונה ויש לכך רציונל ולכן בדעה שאין לקבוע את הטיפול בתמורה מותנית בעסקה של רכישת חברה כלולה לפי שווי הוגן. מוסיף כי הראייה היא שרכישה של חברה כלולה דומה יותר לרכישת נכס – השקעה ופחות לצירוף עסקים.
84. חבר הוועדה החמישי מסכים ומציין כי אם הסעיף יישאר ללא שינוי הדבר יאפשר את הפרשנויות הקיימות כיום בפרקטיקה ובתקינה הבינלאומית שבחלקם ההתייחסות לרכישה של חברה כלולה היא בדומה לרכישה של רכוש קבוע או נכס בלתי מוחשי. מוסיף כי יש שיטענו שהטיפול צריך להיות באנלוגיה לטיפול החשבונאי בצירופי עסקים. בדעה שאין לשנות את סעיף ההחרגה.
85. חבר הוועדה הרביעי שואל מה הבסיס להתייחסות לרכישת חברה כלולה כרכישת רכוש קבוע. חבר הוועדה החמישי משיב כי בפרשנויות של הפירמות הבינלאומיות רכישה של חברה כלולה מטופלת כרכישת נכס וקיימת הפניה לפרשנויות של תמורה מותנית ברכישת רכוש קבוע או נכס בלתי מוחשי. חבר הוועדה הרביעי מדגיש כי ההפניה היא רק לצורך המדידה של תמורה מותנית בעלות וכי בכל יתר ההיבטים רכישה של חברה כלולה דומה לצירוף עסקים ותקן חשבונאות בינלאומי 28 אף מציין זאת ומפנה לתקן דיווח כספי בינלאומי 3.
86. חבר הוועדה מציין כי בהיבטים רבים ההתייחסות לרכישת השקעה בחברה כלולה היא בדומה לרכישת נכס – גם בטיפול בעלויות עסקה וגם במדידת ההשקעה. חבר הוועדה הרביעי מציין כי ייתכן שהמדידה של תמורה מותנית ברכישת חברה כלולה צריכה להיות

בעלות, אך מתנגד לאמירה כללית שרכישה של חברה כלולה היא כמו רכישת נכס. חבר הוועדה החמישי מבהיר כי התייחס רק לעניין תמורה מותנית.

87. חבר הוועדה הרביעי מסכים כי מאחר שההשקעה בחברה כלולה נמדדת בהכרה לראשונה בעלות ואילו צירוף עסקים נמדד בהכרה לראשונה בשווי הוגן, יש למדוד גם תמורה מותנית ברכישה של חברה כלולה לפי עלות. חבר הוועדה החמישי מציין כי באנלוגיה לצירוף עסקים ניתן גם למדוד תמורה מותנית בשווי הוגן ולכן מציע להשאיר לחברות פרטיות את כל החלופות הקיימות לחברות ציבוריות.

88. חבר הוועדה הרביעי שואל מה המשמעות של מדידת תמורה מותנית בעלות – לדוגמה 1 מיליון ש"ח שישולמו אם הרווחים יעלו על X. חבר הוועדה החמישי מציין כי מתאפשרת מדידה באפס עד שיתקיים התנאי.

89. חבר הוועדה האחר מציין כי בהתאם לקביעה בתקן כרגע תמורה מותנית בצירוף עסקים תימדד בשווי הוגן ואין קביעה לגבי תמורה מותנית כלשהי אחרת. מוסיף כי בתקינה הבינלאומית תמורה מותנית בצירוף עסקים מטופלת ב-IFRS 3, אשר מפנה ל IFRS 9. מביא כדוגמה רכישה של חברה אחרת ואם יושג יעד מסוים תשולם תמורה נוספת. מציין כי עשויה להיות טענה שאין כלל התחייבות פיננסית מאחר שהחברה יכולה להימנע מהתשלום. מציין כי IFRS 9 אינו מחריג תמורה מותנית ואלמלא טענה זו כל הסוגים של תמורות מותנות היו נדרשים להימדד בשווי הוגן.

90. חבר הוועדה הרביעי בדעה כי טענה זו אינה ריאלית שכן החברה לא תשבית את הפעילות שלה ותימנע מהשגת היעד. חבר הוועדה האחר מציין כי התקיים דיון ב-IFRIC בנושא תמורה מותנית ברכישת רכוש קבוע או נכס בלתי מוחשי מאחר שקיימת פרקטיקה מגוונת בנושא שנשענת על טענה זו ולא הושגה הסכמה.

91. חבר הוועדה הרביעי שואל אם גם בעסקת קומבינציה תמורות ניתן שלא להכיר בהתחייבות. חבר הוועדה האחר בדעה כי עסקת קומבינציה היא שונה מאחר שיש התחייבות חוזית של הקבלן למכור.

92. חבר הוועדה האחר שואל את חבר הוועדה הרביעי אם חברות מכירות התחייבויות מול נכסים בגין הסכם תמלוגים. חבר הוועדה הרביעי מציין כי היישום אינו רלוונטי. חבר הוועדה האחר מציין כי חברות לא מכירות בנכס מול התחייבות. מסכים עם חבר הוועדה הרביעי בעיקרון שאין אפשרות להימנע מהתשלום.

93. חבר הוועדה האחר בדעה כי אם התוצאה הרצויה היא להכיר בהתחייבות בתמורה מותנית בצירוף עסקים, יש להוסיף תיקון לג"ד 57. מוסיף כי אם המטרה היא לא לדון בנושא זה כרגע, אין צורך בהחרגה שכן חברה ממילא יכולה לטעון שלא מדובר על התחייבות פיננסית ולפיכך ממילא התמורה המותנית לא תהיה בתחולת התקן.

94. צדיק בדעה כי יש לדחות את הדיון לישיבה הבאה שכן המשתתף היה זה שטען שיש להחריג תמורה מותנית בעסקה שאינה צירוף עסקים על מנת להחריג עסקאות כגון רכישת ידע תמורת תמלוגים ולדרוש מדידה בשווי הוגן של תמורה מותנית בצירוף עסקים. מוסיפה כי כרגע ההצעה לתקן מנוסחת באופן זה. מוסיפה כי ייתכן שמיקום הקביעה לגבי תמורה מותנית בעסקה של צירוף עסקים בתקן זה אינו מתאים. מציינת כי מניסוח התקן עולה כי תמורה מותנית של רוכש בעסקה של צירוף עסקים יכולה להיות מסווגת כהתחייבות פיננסית או כמכשיר הוני ואין חלופה אחרת.
95. חבר הוועדה הרביעי שואל אם תמורה מותנית בצירוף עסקים שתלויה במכירות יוצרת מחויבות. חבר הוועדה האחר משיב כי בעקרון קיימת מחויבות. חבר הוועדה הרביעי שואל מדוע אם כך יש לקבוע בתקן שאין מחויבות. צדיק מציינת כי חבר הוועדה האחר לא התכוון שיש לקבוע זאת.
96. חבר הוועדה האחר שואל מדוע יש לקבוע את הטיפול בתמורה מותנית בצירוף עסקים בתקן זה. מציע שלא להחריג כלל וכל חברת הפעיל שיקול דעת כפי שנעשה כיום אם קיימת התחייבות. מוסיף כי בעת הדיון בצירופי עסקים נדון גם בנושא של תמורה מותנית.
97. חבר הוועדה האחר מצייך כי כיום בתקינה הבינלאומית יש דרישה ספציפית לגבי תמורה מותנית בצירוף עסקים ואין התייחסות לגבי תמורה מותנית במקרים אחרים ומכאן נובעות הפרשנויות השונות. חבר הוועדה הרביעי מסכים שאין להחמיר מעבר לתקינה הבינלאומית. מצייך כי ניתן לציין שתי חלופות, אך לא ניתן לקבוע שאין מחויבות. בדעה כי אין משמעות לצורך קביעה אם מדובר בהתחייבות אם מדובר במסגרת עסקה של צירוף עסקים או בעסקה אחרת.
98. חבר הוועדה החמישי מצייך כי ניתן לבחון שנית את הדיון שהתקיים ב-IFRIC, אך ה-IFRIC לא הצליח להגיע למסקנה אם קיימת התחייבות עד שתותר חוסר הודאות. בדעה כי לא היתה כוונה לקבוע שאין מחויבות בתקן, אך הוצאה מתחולה מאפשרת מספר חלופות.
99. היו"ר מצייך ב-IFRS 9 יש התייחסות למדידה של תמורה מותנית בצירוף עסקים וההצעה לתקן מחריגה תמורה מותנית בעסקה שאינה צירוף עסקים. מוסיף כי צוות המשנה היה חלוק בדעותיו לגבי החרגה מתחולה גם של תמורה מותנית בעסקה שאינה רכישת של חברה כלולה או עסקה משותפת. שואל אם היתה הסכמה בזמנו לגבי סעיף ההחרגה.
100. צדיק משיבה בחיוב. מציינת כי לא ברור אם קיימת הסכמה כעת לסעיף 2.3 הקובע את הטיפול החשבונאי בתמורה מותנית בעסקה של צירוף עסקים מאחר שהסעיף קובע שכל תמורה מותנית נדרשת להימדד באופן שקובע הסעיף. מוסיפה כי IFRS 9, לעומת זאת, קובע כי אם מוכרת התחייבות יש למדוד אותה בשווי הוגן.

101. חבר הוועדה האחר משיב כי הקביעה בתקינה הבינלאומית היא ב-IFRS 3 ואינה קשורה לתקן זה.

102. צדיק מציינת כי חבר הוועדה האחר מציע לבטל הן את סעיף המדידה והן את ההוצאה מתחולה. מציעה לדון בנושא בתחילת הישיבה הבאה יחד עם המשתתף. מציינת כי החלופות הן להשאיר את סעיף 2.3 ואת סעיף ההחרגה כמו שהם, או להוריד את שני הסעיפים או להרחיב את סעיף ההחרגה.

103. היו"ר נועל את הישיבה.